Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 1316/2025
22.04.2026. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мастиловић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Влада Кезић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство правде, чији је законски заступник Државно правобранилаштво Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4611/24 од 09.10.2024. године, у седници одржаној 22.04.2026. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4611/24 од 09.10.2024. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Првог основног суда у Београду П 5226/23 од 16.04.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован, тужбени захтев да се обавеже тужена да тужиоцима на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због смрти сина исплати износе од по 400.000,00 динара сваком од тужилаца укупан износ од 800.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 08.09.2022. године, па до исплате. Ставом другим изреке, обавезани су тужиоци да туженој на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 183.937,50 динара

Пресудом Апелационог суда у 4611/24 од 09.10.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцима на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због смрти сина исплати износе од по 400.000,00 динара, са законском затезном каматом од 16.04.2024. године, као дана пресуђења, па до коначне исплате.Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке пресуде и обавезана тужена да тужиоцима

накнади трошкове парничног поступка у износу од 366.350,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке, па до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужена да тужиоцима накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 58.300,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, побијајући је због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 403. став 2. тачка 2., у вези члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011….10/2023, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да је ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Одлука другостепеног суда заснована је на чињеничном стању утврђеном током првостепеног поступка из кога је другостепени суд извео другачији чињенично правни закључак и применом одредаба материјалног права донео другачију одлуку од првостепеног суда.

Према утврђеном чињеничном стању дана ...2019. године, у ћелији број ... у 7. павиљону високог степена обезбеђења у КПЗ “Забела”, осуђено лице ВВ, син тужилаца, извршио је самоубиство вешањем док се налазио сам у ћелији, коју је делио са још два осуђеника, који су у то време били у шетњи. Према обдукционом налазу утврђено је да је смрт насилна и да је наступила услед вешања. ВВ је на издржавање казне премештен из Специјалне затворске болнице у Београду, након укинуте мере безбедности обавезно лечење наркомана, и отпуштен је са одељења у добром општем стању са препоруком за терапију. Изречена му је посебна мера смештаја под појачаним надзором, због учињеног тежег дисциплинског прекршаја насиља према другом лицу, услед чега је од јуна месеца 2019. године смештен у 7. павиљону са високим степеном обезбеђења, био је у стабилној апстиненцији од наркотика, редовно се јављао на лекарске прегледе због продужетка ординарне психијатријске терапије, редовно је користио боравак на свежем ваздуху, спортске активности, током дана телефонирање, није био у сукобу са другим лицима и није се самоповређивао, посете породице није имао редовно, имао је две посете у 2018. години и две посете у 2019. години. Критичног дана је понуђено му је да изађе на свеж ваздух али је у последњем моменту одбио, пошто је био припремљен за излазак и био је у цивилној одећи, јер је по процедури дозвољено коришћење цивилне гардеробе приликом боравка на свежем ваздуху и упражњавању спортских активности. Није било никаквих индиција од стране службе за обезбеђење, као ни сугестија од стране здравствене службе да покојни ВВ не може боравити сам у соби. Приликом психијатријског прегледа, констатовано је да се ради о специфичној структури личности, у стабилној апстиненцији, али са појачаном жудњом за поновним узимањем опијата, као и да нема суицидних идеја и тенденција у том тренутку. Тужиоцима се пок. ВВ жалио да му је тешко, да не може да издржи, да су услови у собама били лоши, у посети су му били 5-6 пута. Телефоном им је јављено да се обесио, нико није долазио да им то саопшти, морали су да оду да провере да ли је та информација била тачна, нису знали одакле му каиш. Тужилац АА је због свега доживео, како физички бол јер му се притисак јако повећао, тако и психички бол, јер му се психичко стање погоршало и лечи се у болници др Лаза Лазаревић. Тужиља ББ се након смрти сина разболела, добила срчану аритмију, висок притисак, а води рачуна

о супругу који је психички оболео, који је иначе оболео и пре тог догађаја, али му се стање након смрти сина погоршало.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је оценио да не постоји одговорност тужене у смислу одредбе члана 172. ЗОО, и да не постоји неправилан и незаконит рад органа тужене, јер су органи тужене поступали у складу са одредбама Закона о извршењу кривичних санкција и у складу са Правилником о кућном реду казнено-поправног завода и Окружног завода, те да између радњи и поступања органа тужене и настале штете не постоји узрочно-последична веза, те у складу са наведеним нема ни одговорности тужене за накнаду штете коју су тужиоци претрпели услед смрти сина.

Побијаном одлуком другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је обавезао тужену да тужиоцима на име накнаде нематеријалне штете исплати износе од по 400.000,00 динара, са припадајућом законском затезном каматом. Оценивши да постоји основ за накнаду штете коју су тужиоци претрпели услед смрти сина, да постоји одговорност тужене због неправилног и незаконитог рада државног органа у смислу члана 172 ЗОО, јер органи тужене нису у свему поступили у складу са одредбама Закона о извршењу кривичних санкција и у складу са Правилником о кућном реду казнено-поправног завода и Окружног затвора, те да између радњи и поступања органа тужене и настале штете постоји узрочно-последична веза.

По оцени Врховног суда правилно је другостепени суд применио материјално право при одлучивању о тужбеном захтеву, а ревизијским наводима се неосновано указује на супротно.

Поступање органа за чији рад одговара држава и правилност њиховог рада оцењује се по одредбама члана 172. ЗОО, према прописаним правилима поступка за рад органа и околностима конкретног случаја. Незаконитим радом службеног лица или органа сматра се поступање супротно закону, другом пропису или општем акту као и пропуштање да се закон, други пропис или општи акт примени. Неправилан рад службеног лица или органа је чињење или нечињење противно уобичајеном или прописаном начину обављања делатности, које штети праву или интересима неког лица. У конкретном случају одговорност тужене заснива се не само на члану 172. ЗОО, већ и на члану 35. Устава по коме држава одговара за незаконит и неправилан рад државних органа.

Наиме, полазећи од утврђеног чињеничног стања, да је син тужилаца, налазећи се у ћелији на издржавању казне, у павиљону са високим степеном обезбеђења, извршио самоубиство вешањем, кожним каишем причвршћеним комадом жице о део металне арматуре, правилно је другостепени суд закључио да постоји одговорност тужене за накнаду штете, односно да постоји узрочно последична веза између радњи и поступања органа тужене и настале штете коју су претрпели тужиоци. Одговорност тужене постоји јер су овлашћена службена лица државног органа КПЗ “Пожаревац” пропустила да спроведу редовну процедуру пријема затвореника у затворску установу прописану Правилником о кућном реду казнено-поправних завода и Окружних затвора – Правилник, (члан 5), и од пок. ВВ одузму каиш са металном копчом као недозвољени предмет, који је подобан за угрожавање лица и самоповређивање, који се одузима од затвореника приликом пријема, а којим је пок. ВВ касније извршио самоубиство. Поред наведеног, службена лица, радници затвора, нису са пажњом примереном

околностима проверавали безбедност осуђених лица, и нису контролисали предмете који осуђеници имају код себе, код чињенице да је код пок. ВВ, осим кожног каиша, пронађена и метална жица, као средство које је подобно за самоповређивање. Имајући у виду да су тужиоци услед смрти сина трпели штетне последице у виду душевних болова, то је другостепена одлука у погледу постојања одговорности тужене правилно донета.

По оцени Врховног суда, утврђено чињенично стање оправдава досуђивање правичне новчане накнаде за тражени вид нематеријалне штете. Наиме, оценом свих штетних последица, јачина и трајање душевних болова које су тужиоци претрпели због душевних болова због смрти сина, као и свих околности конкретног случаја, које су од утицаја на одмеравање висине правичне накнаде, имајући у виду природу и друштвену сврху права на накнаду нематеријалне штете, као облик отклањања штетних последица, која се састоји у исплати суме новца као сатисфакцији за претрпљену нематеријалну штету да би се код оштећеног успоставила психичка и емотивна равнотежа која је постојала пре штетног догађаја, у мери у којој је то могуће, по оцени овог суда правилно је побијаном одлуком тужиоцима досуђена правична и одговарајућа новчана накнада у досуђеној висини у износу од по 400.000,00 динара, која одговара значају повређеног добра и циљу коме накнада служи у смислу члана 200. применом члана 200. ЗОО и 232 ЗПП. Стога су неосновани наводи ревизије тужене којима се оспорава висина досуђене накнаде.

Врховни суд је ценио и остале наводе ревизије, којима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде. Њима се неосновано оспорава правилна примена материјалног права, правилно и потпуно утврђено чињенично стање и ставља примедба на оцену доказа из члана 8. ЗПП.

Правилна је и одлука о трошковима поступка донета на основу члана 153. и 154. Закона о парничном поступку.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Ревизија тужене је одбијена као неоснована, стога је одбијен и захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу члана 153. и 154. ЗПП, донета одлука као у ставу другом изреке.

Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић